

lő,² akkor ebben a formában sugározzuk. Más esetben Tarján maga fogja felolvasni az interjút, mint egy riportot, természetesen az Ön válaszainak pontos szövegét visszaadva minden kérdésre.

Reméljük, hogy javaslataink elfogadhatók Önnek. Nagyon örülnénk, ha ebből a nagy alkalomból valamit sugározhatnánk Önnel.

Az ön

Betty Morganje,
meghízott magyar szerkesztő

¹ V mint Victory Day - a Győzelem Napja.

² Károlyról rosszakarói mindig azt terjesztették, hogy beszéde érthetetlen, a BBC-nél ez volt az ürügy sokáig arra, hogy nem engedték egyenes adásba. Károlyi hangja valóban sajátos, némileg kellemetlen volt, de teljesen érthető, amint ez a következő levelekből is kiténik.

58. KÁROLYI MIHÁLY TÁVIRATA CZAKÓ AMBRÓHOZ ÉS MÁSOKHOZ

(London, 1945. május 8. előtt)

Holding meeting may 8 in the sign of Hungarian resistance with participation neighbouring states. Chairman Laski. Please send greetings.¹

PIL 704. f. 81. ó. e. (fogalmazvány)

*

A magyar ellenállás jegyében május 8-án gyűlést tartunk, a szomszéd országok [képviselőinek] részvételével. Elnök Laski. Kérem, küldjenek üdvözlőleveleket.¹

¹ A távirat fogalmazványa után a következő címzettek - nevek, illetve egyes országokban működő magyar antifasiszta szervezetek - olvashatók: Czakó, Tamás, Terebessy, Vincze, Új Világ, Uruguay. A papír hátulján feltehetően Károlyiék londoni lakása bútorainak leltártöredéke.

59. LÉVY BÉLA KÁROLYI MIHÁLYHOZ

(London, 1945. május 8.)

Igen tisztelt Elnök Úr,

Szombati beszélgetésünkre hivatkozással csatoltan bátorkodom beküldeni véleményem angol szövegét két példányban.

A továbbiak tekintetében legyen szabad a következőket megjegyezmem:

Miután a magyar bíróság magyar állampolgárral szemben követte el a jogtalanságot, és a magyar törvényhozás ugyancsak magyar állampolgár terhére hagyta jóvá a törvénytelen ítéletet, a kérdés súlypontja mindenképpen Magyarországon van, és az eddigi jogállapot szerint nincs olyan nemzetközi fórum, amely az orvoslásra illetékes volna.

Jászi és Vámbéry a Harc-ból kitűnőleg a per revíziójára gondolnak, vagyis egy új per a magyar bíróságok előtt. Ennek formai akadályai vannak, amelyek elhárításához egy új törvény kell. Ha az új törvény a magyar törvényhozás által elfogadható volna, egy új revíziós pert teljesen feleslegesnek látok, mert hiszen világos, hogy az alapperben a bíróságok túltették magukat törvényes jogkörükön. Sokkal egyszerűbb tehát az ítéletet magát és az 1929. évi XXXIII. tc.-t egyszerűen hatályon kívül helyezni.

Ez egyébként a jövő dolga és a magyar fórumokra tartozik.

Angol jogi szakértőnek a kérdés ezen ágazatához nemigen lehet szava. Azt azonban helyesnek tartanám, ha a békeszerződés szempontjából fel volna hívva a figyelem az ügyre és más hasonló sérelmekre, mert mindenképp kívánatos volna, hogy az 1918. október 31-ét követően a jelen háború befejezéséig terjedő időben elkövetett jogfosztások orvoslására a magyar kormányt a békeszerződés kötelezné, és megfelelő fórum létesülne, amelyhez a jogaikban sértett felek folyamodhatnának. Ebben az irányban a kiszemelt jogász képviselő közreműködése hathatós lehet.

Nem hallgathatom el azonban, hogy egy itt, Angliában tervbe vett kölcsöntranzakció kilátásait a hazai helyzetre való tekintettel nagyon leromlottaknak látom. Legyen szabad azt is megemlítenem, hogy barristerek ilyen ügyekkel egyáltalában nem szoktak foglalkozni.¹

Kitűnő tisztelettel
Maradtam őszinte híve

PIL 704. f. 342. ó. e. (eredeti)

¹ Mint e levélből is kitűnik, Károlyit az a gondolat foglalkoztatta, hogy egyrészt tekintélyes angol jogászok segítségével indít pert elköszont javai visszaszerzésére, másrészt addig is angliai kölcsönt vesz fel e per sikere reményében. Lévy javaslata volt a reális és jogilag helyes, amit Károlyi és hívei végül be is láttak.

60. BETTY MORGAN KÁROLYI MIHÁLYHOZ

(London, 1945. május 10.)

Dear Count Károlyi,

This is just to thank you very much for the interview, which went out in our Hungarian transmission at 18.45 DBST yesterday. Everyone who heard it thought it very effective, and the recording was extremely satisfactory.

Yours sincerely

PIL 704. f. 342. ó. e. (eredeti)

*

Tisztelt Károlyi gróf,

Csak azért írok, hogy nagyon megköszönjem az interjút, amelyet tegnap angol nyári időszámítás szerint 18.45-kor adtunk le magyar adásunkban. Mindenki, aki hallotta, nagyon hatásosnak vélte, és a felvétel minősége maximálisan kielégítő volt.

61. HAVAS ENDRE KÁROLYI MIHÁLYNÉHOZ

(London, 1945. május 11.)

Kedves Elnökéné,

Mindenekelőtt minden jót a győzelemhez, amely ha nem is jogosít nagy reményekre, mégiscsak győzelem. El sem tudom hinni, hogy Goebbels nincs már, Göring fogoly, Henlein öngyilkos lett stb. Azt hiszem, ilyenkor nem szabad Polányi-féle elméleteket gyártani, és legalább egy hétig örüljünk annak, hogy Németország minden örületével együtt a porban hever. A többiről majd legközelebb. Koestlert el fogom olvasni, de nem most. Félek, hogy ha most olvasnám el, a kelleténél jobban gyűlölném.